

Muži, kteří nenávidí ženy

Možná vám to slovo nic neřekne. Incels nebo česky incelové. Internetová komunita, již tvoří hlavně muži, kteří mají jedno společné. Nenávidí ženy. Obviňují je ze všeho možného, ať už z manipulativního chování, promiskuity, nadřazenosti, nevšímavosti a také – a to především – z odpírání sexu. Incel je zkratkou dvou slov Involuntary Celibate neboli nedobrovolný celibát. TEXT LEONA ŠMELCOVÁ

Jde většinou o muže, jimž se nedaří najít si partnerku, navázat vztah a svou frustraci si vybíjejí na internetu. Někteří však překračují hranici nadávek a toxického verbálního ponižování a jsou přímo nenávistní.

„Jsi odporný, zůstaneš sám, čím dřív to pochopíš, tím líp pro tebe.“ „Všechno jsou to děvky, které chtějí jenom peníze.“ „Spíš než s tebou, by každá šla s černochem.“ Utvrzují se členové incelovských skupin v internetových diskusích, které bývají pro nevhodný a násilnický obsah často zakazovány. Skupiny zanikají, záhy však vznikají nové. I proto je těžké stoupence Incels nějakým způsobem spolehlivě vyčíslit. Jedna z jejich největších skupin Incel.co čítala přes dvacet tisíc členů, než byla loni po čtyřech letech existence zablokována internetovými provozovateli. Fórum založil a spravoval Alexander Ash, zvaný SeržantIncel nebo Serge, jenž v rozhovoru pro prestižní newyorský časopis Document Journal, jedno z mála médií, kterému se podařilo vyzpovídat někoho z komunity incels, vysvětloval pohnutky nespokojených mužů. „Z biologického hlediska muž musí o partnerku bojovat, zatímco ona může být náročná a přebírat z celé řady možných partnerů,“ uvedl Ash a odvolával se mimo jiné na data internetové seznamky Tinder v USA. Tinder je celosvětová seznamovací síť, v níž lidé často nehledají vztah, ale seznamují se za účelem sexu. V USA je v Tinder seznamce zaregistrováno 76 procent mužů a 24 procent žen. Ty tak podle Ashe mohou mít sex, kdykoli si vzpomenou. Na rozdíl od většiny mužů a hlavně „incelů“. U některých mužů tak narůstá pocit méněcennosti. Často se neumějí a ani nechtějí vyznat ve světě, kde ženy mají rovnocenné postavení. Hledají odpověď na to, proč nemají partnerku,

proč se jim nedaří navázat vztah. Zprvu viní sebe, vidí nedostatky, jak ve vzhledu, tak ve vzdělání či v chování. Někteří pak ale problém mohou otočit jiným směrem a začnou ze svých neúspěchů vinit ženy, vidí v nich konspirátorky, které chtějí opanovat svět. Obviňují i společnost, že kvůli ní nedosáhli třeba na dobré vzdělání a nemají zajímavou a dobře placenou práci. Věří, že by jim pomohl návrat k „starým dobrým časům“, kdy ženy seděly doma a s dětmi čekaly na muže, až se vrátí z venku. Někteří by ideálně chtěli, aby si ženy ani nemohly samy vybírat muže. Původně okrajový fenomén, nad nímž by člověk mohl mávnout rukou se slovy, co všechno se na tom internetu neobjeví, ale narůstá a stává se temnější subkulturou, kterou s obavami sledují i bezpečnostní agenti ve světě.

Úmysl byl dobrý

Paradoxem je, že hnutí založila žena. V devadesátých letech se kanadská studentka „Alana“ obrátila na internet poté, co se jí dlouhodobě nedařilo najít si přítele nebo zažít alespoň jedno úspěšné rande. Na síti vytvořila projekt nedobrovolného celibátu (Involuntary Celibate Project), jehož cílem bylo seskupit více lidí – žen i mužů, které trápí podobný problém s navazováním vztahů, aby ho mohli společně řešit. Věřila, že když budou sdílet své příběhy, přijdou na to, co dělají špatně, a třeba jim to pomůže. V jejím případě se tak stalo. „Alana“ po čase skupinu opustila a správcovství předala někomu jinému. Od té chvíle se však komunita začala proměňovat spíše v mužský klub, kde jsou však ženy tím hlavním tématem.

Pomůže jim, když se vykřičí?

„Někteří incelové se chodí zjednodušeně vykřičet, vyvztekat a pohádat. Ačkoliv jsou pro nás žlučovitě a plamenně výlevy tohoto druhu diskutérů nepřijemné, otravné a ně-

kdy nechutné, tak je potřeba si uvědomit, že takový člověk opakovaně slovně napadá neznámé lidi a tyto výbuchy vzteku mohou mít významný vliv na jeho zklidnění ve vztazích uprostřed jeho blízkých," míní Andrej Drbohlav, etoped a odborník na poruchy osobnosti.

Vážnější je podle něj skupina diskutérů, kteří se neuklidní virtuálním vyvztekáním, naopak tyto útoky na síti u nich jen prohlubují nenávistné postoje. Většina z nich ale pravděpodobně nemá tendence být fyzicky agresivní v reálném světě, i když ve svých blízkých vztazích mohou být nepřijemní a jejich rodiny, přátelé či kolegové mohou sloužit jako hromosvod vzteku, který zcela nevybili v internetových diskusích. Někdo pak může i na drobný spouštěč třeba v partnerském konfliktu bouchnout jako tlakový hrnec.

„Pak je ale ještě skupina lidí, kteří vnitřně sílí tím, že v prostředí internetu vyhledávají jedince s relativně podobnými hodnotami a postoji. Sdružují se například v určité online komunitě, radikalizují se, podporují přesah v reálné násilí a podobně. U této skupiny se v online prostředí paradoxně stále dá hovořit pouze jako o společenství jednotlivců, je však již možné předpokládat silnější a pocitově potvrzený vztah mezi nenávistnými komentáři a například rozhodnutím vraždit," upřesnil odborník z Institutu behaviorálních studií Ibsaro.

Incelové se často brání nařčení z extremismu, nicméně 20% by spáchalo znásilnění, kdyby jim prošlo, a 38% má někdy násilnické myšlenky.

Válčí proti ženám?

Obavy spojené s hnutím Incels rozpoutal americký mladík **Elliot Rodger**, který v roce 2014 v Kalifornii zastřelil šest lidí a dalších deset zranil ve jménu „války proti ženám“ za to, že mu nedopřály sex. Dvaadvacetiletý student po sobě nechal několikastránkový manifest a řadu videí, která byla značně populární na internetu, než je společnost YouTube smazala. Rodger v manifestu rozdělil ženy na dvě skupiny, pojmenované podle oblíbených amerických dívkách jmen. První nazval Stacey a zařadil tam atraktivní dívky, roztleskávačky, které dobře vědí o svých půvabech, využívají je a chodí s úspěšnými sportovci a boháči. Druhou skupinu představuje Becky, dívka, která se naopak obléká i chová trochu jako muž, hlásí se k feminismu a podle incelů je nadřazená a povýšená k mužskému pokolení. Rodger vytvořil škatulku i pro muže. Tu ztělesňuje Chad – úspěšný krasavec, který může mít každou dívku, kterou si zamane. Čtyři roky po masakru v západní části Spojených států navázal na Rodgera o sedm let starší **Alek Minassian** z Kanady. „Incelovská revoluce právě začala. Svrhneme všechny Stacey a Chady. Sláva Nejvyššímu gentlemanovi Elliotu Rodgerovi,“ napsal Minassian před tím, než se v dodávce vydal zabít deset lidí a šestnáct poranit. A naposledy loni v srpnu ve Velké Británii zaútočil dvaadvacetiletý **Jack Davison**, který se rovněž přihlásil k hnutí incelů. Zabil pět lidí, pak obrátil zbraň proti sobě. Britská policie koncem roku uvedla znepokojující fakt, že po Davisonově útoku vzrostla návštěvnost incelovských stránek více než šestkrát ze 114 tisíc návštěv měsíčně na 630 tisíc.

Policie v Kalifornii potvrdila podezřelého ze střelby v květnu 2014.

Soudní líčení s Alekem Minassianem v dubnu 2018 po jeho útoku v Torontu.

MEZINÁRODNÍ CENTRUM PRO STUDIUM NÁSILNÉHO EXTREMISMU (ICSVE) provedlo v srpnu 2020 jeden z největších výzkumů v komunitě incelů. Průzkum zahrnoval odpovědi více než 270 lidí, kteří se zúčastnili s příslibem slosování o peněžitou odměnu. Věkové rozmezí bylo zhruba 18 až 52 let. Z průzkumu vyšlo, že přes 90% dotázaných souhlasilo s tvrzením, že ženy jsou sebestředné, nikdy spokojené, manipulativní a sobecké. Incelové se často brání nařčení z extremismu, nicméně až 23% respondentů vyjádřilo obdiv k Rodgerovi či Minassianovi, 20% by spáchalo znásilnění, kdyby jim prošlo, a 38% má někdy násilnické myšlenky. Ti, kteří se hlásili k extremističtějším myšlenkám, ale zároveň připouštěli, že v názorech přitvrdili kvůli účasti ve fórech. Průzkum také vyjevil, že většina z nich nechce v komunitě být, jsou frustrovaní, sami a nešťastní, jenže nevědí, jak si pomoci.

Výzkum ICSVE, zdroj: Document Journal

Rozhovor

Na vině mohou být špatné vztahy v rodině i potřeba někam patřit

ANDREJ DRBOHLAV, odborník na psychologii sériových vrahů z Institutu behaviorálních studií Ibsaro

Kolik lidí odhadem souzní s filozofií hnutí INCEL?

Odhady počtu sympatizantů se extrémně liší a z mnoha důvodů není možné dojít k spolehlivým číslům. Mnozí mají více profilových účtů, diskutují v řadě komunit, sami se počítat příliš nechtějí a navíc jde o velké množství variant fenoménu INCEL v různých částech světa. V prostředí odborné literatury, populárně naučné literatury a investigativní žurnalistiky naleznete odhady v rádech desítek tisíc, třeba v Německu a Švédsku, nebo až milionů v globálním prostředí. Pokud zadání dotazu rozšíříte na hypotetickou skupinu mužů, které podle výzkumů oslovuje – což ale neznamená, že s ní nutně souzní – široce definovaná základna negativních, až nenávistných postojů vůči ženám, odhady tvrdí, že může jít až o sedm takových mužů ze 100.

Co u mužů způsobuje nárůst oné vnitřní nejistoty a pocitu méněcennosti?

Jistou vyšší míru pocitů méněcennosti dnes pozorujeme nejen u mužů, ale i u žen coby příčinnou součást úzkosti a deprese, které objektivně celospolečensky přibývají. Podobné jevy vznikají často vývojově, ať už na podkladu selhání u příliš velkých, neřkuli nedosažitelných nároků kladených na individualitu, nebo naopak výchovou v prostředí bez jakýchkoliv nároků a vízí. Nahlédnu-li na mládí chlapce, které mám v terapeutické péči, tak u některých se nenávist k ženám zrodila z komplikovaných vztahů k vlastní matce, u jiných z obtížné sebeidentifikace, u dalších jako nápodoba okolí a potřeba patřit k nějakému proudu. **Jak se dá zabránit, aby vyhledávali takové skupiny?**

Ve snižování podobných fenoménů je klíčová podpora blízké mezilidské komunikace a spolupráce. Čím více budeme přesouvat naši komunikaci do virtuálního prostředí, čím méně budou děti růst v rozmanitých kolektivech a čím více se budou proměňovat současná partnerská a intimní seznámení do podoby různých aplikací, tím pravděpodobnější budou selhání, polarizace názorů a případně agresivní výbojnost či úzkost.

Jsou nějaké skupiny INCEL identifikovány i v Česku?

Ano, jsou, a to nejen ve studii Evropské komise, která se loni na fenomén INCEL zaměřila, ale už i v symbolech zachycených jako graffiti na některých českých sídlištích, neboť incelové uvažují a vymezují se teritoriálně. Tuzemští incelové ale netvoří nijak zvlášť početnou skupinu těch, kteří se pohybují ve virtuálních komunitách, protože zde komunikace probíhá převážně v angličtině. To ale nemění nic na tom, že je u nás jistě i významnější zastoupení jednotlivců, kteří na individuální úrovni podobně smýšlejí. Počty se nám zatím odhadují velmi špatně. **Liší se nějak příznivci Incels?**

INCEL určitě nepředstavuje pouze jeden jediný a měřitelný model názorové struktury. Pro většinu INCELů je společným znakem nesnášenlivý postoj k ženám. U některých pak takzvaná mysogynie čili patologická nenávist k ženám. Někteří se uzavírají do naprosté samoty a izolace nejen před ženami, ale celým světem, jiní spáchají sebevraždu. Pak je tady ale také vysoce radikální a extremistická skupina takzvaných STORMCELS, kteří chtějí ženy ideálně zcela vymýtit.

Může být komunita rizikem pro společnost?

Většina Incelů je, řekl bych, nebezpečná hlavně sama sobě kvůli úzkostem, více duševním obtížím vyskytujícími se současně, sebevražedným tendencím a sociální izolací. Obecně vztah ke hnutí INCEL představuje jistou míru rizika, a proto je také sledováno bezpečnostními složkami všude na světě. Pravicově radikálně smýšlející extremistické křídlo pak představuje skutečné nebezpečí a rozhodně jej nelze podceňovat.